

Передплата

«РУСЛАНА» вносить:
в Австрії:

«в цілий рік . . . 20 кор.
«в пів року . . . 10 кор.
«в чверть року . . . 5 кор.
«в місяць . . . 1-70 кор.

За границею:

«в цілий рік . . . 16 рублів
«або 36 франків
«в пів року . . . 8 рублів
«або 18 франків

Подписки в числі по 10 сот.

РУСЛАНА

«Барвеш ми очи і душу ми барвеш: а не возьмеш милоста і віри не возьмеш,
бо руске ми сердце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділі і руских свят о 5^{1/2} год. пополудни.

Редакция, администрация і експедиция «Руслана» під ч. 1. п. Дамбровского (Хорунщина). Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пассажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє.

Редакції неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надсиланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

На чисту воду.

(X) Від десяти літ знаходиться Австрія в безнастанних угодних переговорах з Угорщиною, котрі однак не довели до парламентарної полагоди, а кінчили ся цісарськими розпорядками. Переговори з кождочасним австрійським правительством уміли Мадяри проворно вихіснувати в свою користь. Так н. пр. за міністерства гр. Баденього осягнули банкову рівнорядність і великі користи із споживних податків та участь в чистих зисках банкотного інституту. Дальші жертви принесла Австрія в користь Угорщини за гр. Туна, а в третій раз була приневолена знов дорого окупити ся за д-ра Кербера, котрий в памятній новорічній ночі 1903 заключив угоду з міністерством Селя.

Тимчасом теперішнє угорське міністерство не оглядаючи ся на Австрію, на ухвалену державною радою тарифу цлову, яку в Угорщині знов міністерство Феерварого ввело в жите дорогою розпорядку, внесло в соймі самостійну угорську тарифу цлову, а тепер угорський міністер торговлі Кошут вводить в жите договори торговий з Швайцариєю з мадярським текстом і розпорядком, котрим австро-угорську цлову тарифу, на якій оснований сей договори, заступає угорською тарифою.

Тим способом Кошут ступив рішучо

знов оден крок дальше в напрямі розриву спільности австро-угорської монархії. В сїм змаганю зустрів ся однак несподівано з неменше рішучим кроком австрійського міністра-президента. Бар. Бек, користуючись відповідною нагодою в розправі над промисловим законом в посольській палаті, виступив з заявою, котра є відповідію на інтерпеляції д-ра Гросса і д-ра Катрайна в справі торгового договору з Швайцариєю. Бар. Бек заявив, що австрійське правительство бере назад внесені в державній раді угодові предлоги з Угорщиною. Коли отже Угорщина намагає ся розірвати всі звязи, які її лучили з Австрією в економічних відносинах, то сею заявою бар. Бек протяв також рішучо ті нитки, які вязали Австрію і привернув Австрії ту свободу, якою користує ся Угорщина. Тим способом привернув бар. Бек Австрії належну їй рівнорядність, яку Угорщина намагала ся все підкопувати, а останний раз се вчинила в угоді між д-ром Кербером а Сельсм. Угорщина не хотіла признавати австро-угорської цлової тарифи і заступила її самостійною угорською, отже й бар. Бек виснував із сего послідовности і стягнувши угодові предлоги, замінив спільну тарифу цлову, ухвалену австрійською державною радою в цлову тарифу австрійську. Коли Угорщина бажає мати свою автономну тарифу, то таке саме право прислугоє також Австрії.

Не треба однак думати, щоби сим уже міністерство бар. Бека віднесло по-

бїду над міністерством Векерлього-Кошута, се покаже ся доперва в нових переговорах, які почали ся тепер між обопільними правительствами що до уладженя цлово-торгових відносин між обома державами монархії. Барон Бек осягнув лише тим способом свободну руку для тих переговорів, визволив Австрію від тих важких зобовязань, які були їй накинєні Керберівско-Селівською умовою.

Тепер буде могло австрійське правительство виторгувати для Австрії уступки відповідні єї інтересам, осягнути угоду зовсім нову. Але й ті переговори повинні бути ведені з такою рішучістю і скорістю, яку заявив міністер-президент бар. Бек своєю найновішою заявою супроти Угорщини. Час наглить. Від десяти років знаходиться Австрія в справдєній пропасниці угодній, а чим довше триває сей непевний стан, тим важше відбиває ся се на економічних відносинах. Промисл і торговля вимагають певних і уладжєних відносин.

Заява бар. Бека в державній раді, хоч була наперед відома в угорськїм міністерстві, викликала угорських політичних кругах велике вражєнє. Угорщина повинна почути, що й Австрія хоче бути самостійною, а не від угорського правительства зависимою державою.

Юанні Аго.

МАТІ.

(Конець).

— Адже в такім случаю у нашому родинному місті не відбудуть ся збори і ніхто не збере там підписів.

І на те мусів я пристати. Тоді мати вхопила мене за руку і сказала:

— Слухай — так не може бути... їдь — я не хочу бути причиною... їдь!...

Тут обхопив її знов новий кашель і вона довго не могла промовити слова. Я гадав навіть, що то вже єї конець. Но відтак, як я її підніс на подушках, їй знов полекшало на стілько, що могла промовити. Простягнула до мене свою вихуділу руку і прошептала:

— «Тепер працюй... працюй... на все... коли нам не судилось більше бачити ся... тут, на землі! А може бути, я ще

не умру! Та якби мені прийшлося відходити на віки... щож, я зробила бодай що небудь, трохи пожертвувала... правда, що дуже небогато, стільки лиш, скільки могла зробити така бідна, малоумна і слаба жінка як я. Я не уміла жити для вітчизни... нехай бодай зумію для неї умирати... тим бодай зроблю що небусть для вітчизни... ну, а тепер... прощай! Не плач... Збирай ся, збирай ся, а то вже спізниш ся...

І я послухав. Я міркував, що коли остану ся, причину їй страшного болю.

Коли я відходив, вона говорила мені: «Де ті твої петиції на збиранє підписів? Дай мені — я також підпишу ся... Но тепер я не маю сили... підпиши мене... а коли треба печатки... вона в столицу до писаня. Скажи Лізі і Майї... і старенькому Хайкі... Скажи їм, що стара пасторша... — мало що не сказала: «покійна»... — зведіла всім поклонити ся... но і вони самі певно підпишуть ся»

Я ще наспів до поїзду, приїхав на час на місце призначеня і успів сповнити вложений на мене обовязок, як слід.

Вернувши до Гельзінгфор, я застав матір вже мертвою. Сиділка оповідала, що по моїм відїзді матір дуже журилася, чи наспію ще на час до поїзду, гляділа часто на годинник і доперва тоді заспокоїлась, коли була певна, що бувим вже давно дома, коли би був спізнився. Коли бачила, що я не вертаю, сказала: «Слава Богу, що він не спізнився... що через мене не...» а потім було ледви чути, як додала: «Господи сохрани... і змилуй ся надімною грішною!»

То були послїдні її слова. Тепер вже певно зрозумієш, чому я згадую її смерть скорше з радістю, як із сумом.

Переклав П. К.

Відозва намісника в справі страйків.

До Селяньського населення!

В деяких громадах краю лучились вже в тім році випадки страйків робітників рільних і служби фільварчної, подібно як в році 1902.

Перед чотирма роками такі страйки скінчилися дуже сумно для селян, котрі самі позбавились зарібку і гірко за се покутували, терплячи в зимі голод і недостаток.

Много же людей, котрі при тій нагоді допустили ся насильств і інших незаконних учинків, покутували довго по арештах.

Подібно і в сім році уже багато людей відставлено до суду за насильства і погрози і за перешкоджуванє другим в праці на рилі. Бо нікому під строгими карами не вільно перешкаджати другим в роботі, не вільно зганяти людей з поля, не вільно їдучих до роботи затримувати по дорогах, не вільно погрозами і пострахом намовляти, аби здержували ся від праці.

За такі учинки, насильства і погрози може стрітити строга кара, законом карним визначена.

Рівнож на кари виставляє ся служба фільварчна, котра зриває заключені умови і опускає службу.

Хто небудь схотів би як звичайно для зарібку працювати, нехай не лякає ся жадних погроз, нехай не слухає жадних страйкових комітетів, котрі не мають права здержувати інших від праці. Я видав строгі припорученя, щоби кождий, котрий хоче працювати, мав належиту оборону; а де була би потреба, там виступлять жандарми і військо, котрі можуть насильство ужитєм оружия відперти.

В тім напрямі зістали уже видані всякі потрібні прикази властям і військовим командам, щоби забезпечити всюди спокій і свобідну працю для кождого.

Правительство не допустить, щоби кому небудь стала ся яка кривда і не допустить до змарнованя плодів на рилі, потрібних для виживленя тисячів людности в краю.

Де свої люди не хотіли би працювати, там переведуть жнива чужі люди, котрі заберуть заробок, а місцеве населене потерпить страти, які вже не вернуть ся.

Розсівані вісти, наче би страйки були через якусь власть а навіть через самого Найяснійшого Пана наказані, суть ложию і видумкою.

У Львові, дня 26. червня 1906.

Цісарско-Королівский Намісник:

Потоцкый.

Лист з Арґентини.

Апостолес М.*) кольонія;

почта Азара

дня 15. марта 1906.**)

Дня 20. грудня 1905 писалисьмо до оо. Василян в Prudentopolis і не одер-

*) Місіонес (?).

***) Сей лист писав руский кольоніст Іван Ільницький до оо. Василян в Prudentopolis.

жалисьмо жадної відповіді. Тепер знов звертаємо ся з новим листом і з просьбою.

Будова і робота при нашій каплиці не застановляє ся, хотяй є страшна катастрофа в наших кольоніях: Саранча поробила страшні спустошеня, а посуха, що триває від 19. грудня, спалила всьо; лиш 13. лютого був місцями малий дощик, а 14. марта добрий дощ уляв. Кокорудза пропала, але ще манґоха і червона фасоля поправить ся— і паша для худоби. Коло каплиці найбільше працює Ілько Драганчук і грішми форсує. Другі кольоністи заходять ся думе лїново коло тої роботи. На Великдень буде вітар укінчений: а на Зелені сьвята буде всьо укінчене. Добре би було, якби тоді оден Отець з дяком на місію до нас прибув. Але треба би то пів місяця наперед оголосити, тоби прибуло нашого народа зверх півтора тисячи, бо і з Апостолів і з Санхозів.

В Апостолах лишила ся робота при рускій каплиці позад нашої, бо нарід бідний, а надто недбайлий і слухає польских побрехеньок, що Русини не дібють ся того, щоби дістати руского сьвященника, через такі поговори нарід знеохочує ся і відтягає ся від роботи коло каплиці і від даваня на ню гроший. До нас писали два сьвященники з Нового Йорку, що приїхали би до нас і що привезли би з собою всі річи для каплиці, які є потрібні для богослуженя. Але ми боїмо ся спроваджувати сьвященника на парохію без волі Галицького Митрополита, бо не знаємо, чиби дістав дозвіл від тутешного Біскупа, відправляти в нашій каплиці. Наші делегати радили над тою справою на Стрітенє Господне с. р. й ще висилалисьмо просьби до Консисторії львівської й до Епископа Хомишина, бо ми переважно з Станиславівської дієцезії, щоби нам прислано сьвященника. І ми мусимо дістати в сім році сьвященника, як не уняцкого то православного (?! — Ред.), бо ми будемо рускі дома Божі, щобисьмо Бога хвалили руским серцем, руским словом, як наші діди хвалили. Але львівска Консисторія чогось дуже мало за нас дбає й нашими просьбами мало ще интересує ся.

З державної ради.

В комісії виборчої реформи

забрав в пятницю голос пос. Василько і зазначив, що в комісії поступає виключно на власну одвічальність, по части проти волі свого клубу і є сьвідомий наслідків, які нині з того можуть вийти. Руский клуб жадає 43 мандатів для Русинів. Бесідник згори числив ся лише з 35 мандатами, бо Русинам належить ся бодай третина з загального числа мандатів, призначених для Галичини. Польске коло в предлозі кн. Гогенльога стануло на засадничім становищу 27 руских мандатів. Але бесідникови повело ся доказати, що навіть ті 27 мандати не є певні для Русинів, тому домагав ся, аби в тих округах знести пропорціональну систему і так запевнити їх Русинам. Польске коло відкинуло ту предлогу, але заявило

ся за тим, аби черев виділене деяких польских громад зменшити в тих округах процент польского населеня. Бесідник триває при своїм внесено, однак з коначности буде мусів згодити ся на тих 27 мандатів, але не знає, як приймуть Русини в Галичині такий вислід виборчої реформи.

По промові мін. бар. Бінерта і пос. Гломбінського, котрий опрацював поділ Галичини на виборчі округи, комісія відкинула внесене пос. Василька і приняла предлогу пос. Гломбінського.

Зміни в виборчих округах.

Поділ виборчих округів в Галичині, доконаний послом Гломбінським, виглядає ось як:

Сельські округи зах. Галичини остають незмінені. На межах зах. і схід. Галичини утворено чисто польский округ з двома польскими мандатами з двох судових повітів: Березів і Тичин.

Міські округи західної Галичини змінено о стілько, що до тих округів долучено Лежайск, Мілець і ин., та Дембицу з Яелом. Натомість міста Тухів, Тичин і Баранів долучено до повітів.

У східній Галичині з судових повітів Самбір, Рудки, Комарно, Городок, Судова Вишня, Старасіль станув новий виборчий округ для одного Поляка і одного Русина, задля чого місто Рудки і польські села, злучені передше з Самбором, вертають до повіту, а Самбір получено з Городком яко міський округ. Калуш получено зі Стриєм, Бережани з Перемишлянами і польскими громадами тих повітів; Косів зі Зборовом і польск. громадами судових повітів: Залізі, Олесько і Лопатич; Сокаль і Белз получено з Жовквою і Равою; Бучач зі Снятином, Борщевом, Заліщиками, Товмачем і кількома иншими польскими громадами.

В сільських округах східної Галичини судові повіти Камінка, Буск, Олесько прилучено до нового округу Львів-Городок. В деяких повітах вилучено примежні рускі громади (суд. повітів Комарно, Підгайці, Збараж, Нове Село, Гусятин) і влучено їх до судових руских округів.

Комунікат Руского клубу.

Дня 6. с. м. видав Руский клуб отсей комунікат: »Руский клуб на вістку про ухвалу комісії для виборчої реформи, по думці якої відкидаючи внески представителя клубу, комісія признає Русинам в Галичині лише 27 мандатів, а Полякам 75, порішив видати отсю заяву: Руский клуб висловлює пос. Миколі Василькови повне признає за єго заходи в комісії виборчої реформи серед вельми тяжких обставин, а притім стверджує, що клуб ніколи не згодив ся і не пристане на таке поладнанє виборчої реформи, котре визначає Русинам зовсім виїмкове становиско. Коли Поляки в Галичині одержують один мандат на 53.000 населенців, а інші народи Австрії на 40 до 50.000, то Русинів припадає на один мандат 114.000. Проти подібно кривдячого і понижаючого поведеня мусять Русини рішучо запротестувати супроти всеї публичної опінії«.

Просимо відновити передплату.

НОВИНКИ.

— Календар. Ві второк: руско-кат. Самсона; римо-кат. Амалії. — В середу: руско-кат. Кира і Йоана безс.; рим.-кат. Пелаягії муч.

— Заява. В ч. 114 «Діла» в примітці до фейлетону «Причинки до історії «Народного Дому» у Львові» подає др. В. Коцовський в формі спростованя, що розвідка поміщена в 1897 р. (не в 1895, як там хибно напечатано) в «Руслані» п. з. «Наша ідея національна в Галичині і перепівні її розвою» написана мною, а д-ром Коцовским — на бажанє автора — зредатована. Отже супроти того заявляю, що я аві др. Коцовського, аві нікого иншого ніколи не просив о редагованє моїх статей, а поміщував так, як сам їх написав. — Ол. Барвіньський.

— 3 Відня пишуть нам: Минулого року іменували загальні збори товариства «Кружка земляків» послів Романчука і Яворського, бувшого голову товариства, почетними членами. Вслід за тою ухвалою вручили оноді тутешні Русини-Українці обом почетним членам гарно виконані грамоти. На одвітну промову голови тов-а д-ра Ол. Кудачковського подякували оба почетні члени в сердечних словах за ту товариську відзнаку, якою товариство заявило непохитний український характер. Помежи явившимися членами витали учасники посла Ол. Барвіньського, генерала-авдитора Павлука, д-ра В. Гузара з подругою і всіх виднійших Українців у Відні!

— По першім іспиті. Відповідно до попередних оголошень відбув ся дня 4. с. м. вступний іспит до приватної рускої гімназії СС. Василянков у Львові. До того іспиту приступило 15 учениць і всі зложили его з зовсім добрим успіхом. Хто ще з П. Т. родимців рефлексував би на сю гімназію, то подаю сям до відомая, що устні або письмевні зголошеня дїтей до нового вступного іспиту до пригатовляючої і першої класи, що відбуде ся 3. вересня с. р., приймає Настоятельство монастира СС. Василянков у Львові, ул. Зибликевича ч. 24. до 1. вересня. — От таким чином зіскала Русь вправді власною ініціативою і своїми чинами, а все таки одну більше нову гімназію, котра зовсім рівнорядно з вступючими вже доси державними мужескими гімназіями буде подавати нашій молодіжи можливо найповнійше т. зв. загальне образование і збільшати евентуально ради руских слухачів на університеті а тимсамим ще нагляднійше доказувати потребу заснованя руского університету. — О. Спиридон Карсугт.

— Руский театр в Тернополи виставить дня 10. с. м. (вівторок) у перве «Гальку» оперу в 4 діях Ст. Монюшка, при співучасті музики військової. Початок 7 1/2 вечером. — Вистава «Гальки» буде в середу 11. с. м. в Збаражі також при участі військової музики.

— 3 тов-а «Академічний хор Бандурист». В четвер дня 12. с. м. відбуде ся в Сокалі великий концерт (а по концерті танці) з добірною і гарною програмою. Початок концерту точно о год. 8. вечером. Прошу всіх співаків-академіків явитись як найчисленнійше завтра, с. в. ві второк дня 10. липня о год. 7 1/2 вечером на пробі в тов і «Боян», позаяк відбудеся пригатованє до концерту Драгоманова, який устроюють всі академічні товариства дня 15. липня. — І. Тиховський.

— Розвиток пожарних філій «Сокола». В першій половині 1906. року заснувало ся рівно 50 пожарних філій львівського «Сокола» по місточках і селах, а з вступючими перед тим було по день 1. липня с. р. разом 292 філій, з яких що найменше три четвертини розвиває ся зовсім правильно. В низше наведенім списі подано по повітам число вступючих філій, а в скобках зазначено число заснованих

пож філій в першій половині сего уоку. По-віт: Львів має 33 філій (2), Стрий 30 (2); Рогатин 22 (1); Гусятин 19 (2); по 14: Бібрка (6) і Товмач (2); Станиславів 13 (1); по 11: Золочів (3) і Камінка (2); Підгайці 10 (4); Чортків 9 (4); Бучач 8; по 8: Городок (2) і Заліщики (4); по 6: Дрогобич, Перемишляни (4) і Тереховля (1); по 5: Борщів (2), Долина, Жидачів (1), Рава руска (1) і Тернопіль; по 4: Бережани, Самбір і Сокаль (1); по 3: Жовква, Зборів (1), Калуш і Рудки; по 2: Збараж (1), Коломия (2), Перемишль і Скалат (1), по 1: Броди, Городенка (1), Ланьцут, Мостиска, Надвірна, Ст. Самбір, Сянік, Чесанів і Ярослав. Пожарні інструктори перевели 27 курсів пожарництва і впровадили в житє тільки нових філій. Люстрацій було 2. Кошти курсів покривав переважно «Дністер»; в якого інтересі лежить організованє пожарної оборони по містах і селах. Крім висше згаданих курсів і люстрацій переведених відпоручниками львівського «Сокола» відбуло ся много курсів заходами гімнастичних філій «Сокола» в Стрию, Станиславові і Бучачи, які розпоряжають кваліфікованими інструкторами пожарництва. Сокольскою організацією займають ся також многи академіки, виобразувані львівським «Соколом» на пожарних інструкторів, що перебувають постійно на провінції і сій обставині також належить завдячити скорий розвій нашого сокілства, котре за три літа зросло до числа 18 гімнастичних і 294 пожарних філій. — Пожарна комісія львівського «Сокола».

— Іспит зрілости в рускій гімназії в Перемишлі відбув ся сего року в днях 25. червня до 6. липня під проводом делегата краєв. ради шк., проф. університету д-ра К. Студинського. До іспиту приступило 59 учеників, з того 53 публичних учеників і 6 екстерністів. З публичних учеників зложило 4 з відзначенєм, 46 з добрим успіхом а 3 має поправити іспит по фериях з одного предмету. З шести екстерністів зложило іспит 3, двох отримало поправку з одного предмету, один репробований. Зложили іспит з відзначенєм: Блюй Петро, Лещій Юліян, Зубрицький Володимир, Шайдицький Маріянь; з добрим успіхом: Булик Микита, Весоловський Омегян, Винницький Володимир, Возняк Евген, Войтович Стефан, Волосянський Арсен, Гладилевич Богдан, Глубоцький Петро, Гончак Михайло, Горняткович Іван, Горчицький Василь, Гривнак Стефан, Глембоцький Лев, Гут Алексей, Добрянський Лев, Жук Михайло, Зятік Осип, Качмар Іван, Кашубяньський Іван, Козій Кость, Колтунюк Мирон, Кондрат Осип, Кончалю Володимир, Коссак Стефан, Крупа Роман, Малиновський Олександр, Малицький Осип, Мащак Іван, Пасічинський Нестор Орест, Пасічинський Ярослав, Пилипівський Теодор, Сенишин Володимир, Сенишин Іван, Станько Іван, Стахняк Петро, Савоцький Роман, Ткачук Ілля, Фільц Михайло, Хома Николай, Хробак Николай, Цяпка Іван, Чайковский Богдан, Шарко Любомир, Шляф Ісаак, Шопа Роман, Яюс Роман; екстерністи: Дмитерко Михайло, Величковський Николай, Стафіняк Лев.

— Читальня «Просьвіти» в Бережанах уладжує дня 12. с. м. аматорську виставу драми Ів. Франка: «Камянна душа» і комедії Карпенка-Карого: «Наперед повмирали...» в салі «Наді». Початок о год. 8. Вєсь дохід призначений на будову бурси ім. М. Шашкевича, проте виділ читальні сподіває ся, що доокружній патриоти радо поспішать на представленє і привезуть з собою сьвідомійших селян. — Виділ.

— 3 неділі. Заповіджені на вчєра вечером сходини в «Рускій Бєсїді» в справі жаданя поділу мішаної школи ім. М. Шашкевича на мужеску і дівочу, відбули ся при участі кількадесятюх осіб, переважно родичів дїтїй. Були се майже самі міщани, котрі, як показує ся, далеко красше зрозуміли вагу тої справи чим інтелігенція, бо з поміж неї було ледви кілька осіб. По рефераті о. Стефановича присутні вибрали депутацию, яка передасть дотичний меморіял президентові міста, п. Михальському, а тимчасом та комісія має

подбати, аби на меморіялі підписало ся як найбільше людей.

Рівночасно відбували ся в одній з клас в будинку «Народного Дому» річні збори «Тов-а опіки над слугами». На зборах явило ся около 500 осіб, майже виключно наймичок, згуртованих в тім товаристві. Провід зборів вели пані з інтелігенції, а між бесідниками визначило ся кількох міщан.

На вчєра заповів був «Сокіл» прогульку на Чортівську скалу, а «Зоря» фестин в ліску на Погулянці. Задля дощу не було ні прогульки ні фестину.

— Некультурність лат. сьвященника. Присилають нам відпис урядового письма, з якого пробиває ся ярко некультурність в найвисшій степені і засліпленнї шовінізм автора того урядового документу. Се письмо звучить: «L. 124. Gmina Krasów i Reichenbach. Wykaz dzieci obrz. łac. do szczepienia oary urodzonych 3/4 1905—1/4 1906. I. Franciszek Max urodz. w Reichenbachu syn Jakóba feldfebla ze Lwowa i Chrystyny Bechtloff. Zapewne mieszka we Lwowie. Reszta dzieci wykazę ruskі paroch z Krasowa który dzieci polskie pokradł na ruskіe. Rzym. kat. urząd paraf. Rakowce 18. kwietnia 1906. Ks. Jan Dąbrowski proboszcz». Аж так далеко зайшло, що латинський пробощ називає руского пароха в урядовім письмі злодієм, хоч сей метриками уряду парох. може вказати, що він не забрав ні одной душі польскої — підчас коли ks. Dąbrowski в тих днях перетягнув двоє дїтей шкільних на польске, і то таких, котрі вже сповідали ся в рускій церкві. Чи нема вже для руского сьвященника оборони?

— 3 Бібрки. Надзвич. заг. збори «Повітового товариства кредитового в Бібрці» відбудуть ся дня 26. с. м. о 2. год. по полудни в льокалі «Рускої Бєсїди». На дневнім порядку вибір членів надзираючої ради і зміна статута. З огляду на важні справи для розвитку товариства треба надїяти ся численної участі членів.

— В Києві виходять три перші українські книжки до науки письма і мови: 1) Граматка, український буквар з 30 малюнками для дїтїй 7—8 років. Зложив Норець. 2) Читанка. Перша книжка після граматки. 3) «Бєселка», Андрія Молодченка. Ся остання книжка, заборонена давнійше в Росії, вийшла була у Львові.

— Рускі назвиска улиць а Чернівцях. Черновецька рада міска поводить ся супроти Русів не гірше львівської міської ради. На онодїшнім засіданю ухвалено надати імена кількадесятюм новим улицям в Чернівцях та змінено імена деяких давних улиць. Іменами руских заслужених мужів охрещено так само як у Львові улиці на далеких передмістях Чернівців. Одну з таких улїць названо ул. Шевченка, другу Федьковича, третю Ізидора Воробкевича, а четверту улицю Мартиновича. «Буковина» замічує, що імя Федьковича належало ся улиці Цьвітній, при якій довго проживав буковинський кобзар.

— Дрібні вісти. У Львові відкрили вчєра Поляки памятник Бартоша Гловацкого на плянтаціях коло Личаківської рогачки. — До льокалю державної прокураторії у Львові вдерли ся оноді злодії і украли 500 К в золоті, власність прокуратора Барта. — В Любінї вел. коло Городка мали вчєра відбути ся збори, які скликав пос. Брайтер, але староство їх заборонило. Нарід, що зібрав ся на збори в великім числі, забавляв ся в товариські забави, а потім були довірочні збори з трема рефератами і численними промовами.

В будинку «Дністра» є до винаймленя від 1. жовтня 1906: помешканя по 5 комнат в партері, на I. II. і III. поверсі в домі ул. Підвалє ч. 7. склепи і пивниці в домі ул. Руска ч. 20. Близша відомість в канцелярії «Дністра», Ринок ч. 10. (4—15)

Телеграми

з дня 9. липня 1906.

Будапешт. Угорське правительство в по розуміню з австрійським в телеграфічній дорозі замкнуло сербську границю для ввозу звідтам худоби та рівночасно зарядило завести автономічну цлову тарифу для інших сербських товарів.

Трондгайм. Німецький цїсар Вільгельм прибун ту на яхті «Гамбург». Король Гакон привитав гостя вельми сердечно.

Петербург. В Самарі зворохобив ся весь військовий гарнізон.

Матеріали до національно-політичного і культурного життя Русинів.

Слівце від Редакції.

В 124. ч. подали ми в рубриці «Наша критика», письмо проф. В. Масляка, в котрім він влучно пятає поступованє наших деяких часописий супроти многих заслужених на народній ниві труженників. Дошовнем сих виводів проф. Масляка може послужити також его письмо з 12. (24.) сїчня 1885. р., як також письмо его з 17. сїчня 1906, обидва писані до п. Ол. Барвіньского з приводу статі оповіщеної в Kurjer-i Lwowski-м п. з. „Moskalofilstwo i Ukrainofilstwo w Galicyi“, в котрій автор накинув ся на пок. Володимира Барвіньского, першого засновника і редактора «Дїла».

Подаємо сі письма, удлені нам з архіву родинного Барвіньских, без всякої зміни навіть і що до правописи.

Листи проф. Володимира Масляка до Олександра Барвіньского.

I.

Львѡвъ дня 12 (24) сїчня 1885.

Высокоповажаний Добродїю!

Якъ звѣстно помѣстивъ львѡвскій Курьеръ минушого року кілька статей подъ надписею „Moskalofilstwo i Ukrainofilstwo w Galicyi“. Ся статія зложена перомъ Павлика а диктована вмовѣрно кимсь иншимъ, кому бажало ся конче станути провѡдникомъ галицко-руского письменства — кинулася злѡбно и неоглядно на память бл. п. незабутаго брата Вашого — кинула высшимъ властямъ въ очи подозрѣнїе, що ось то народный рухъ въ Галичинѣ просперує тѡлько подъ проводомъ горстки нашихъ радикаликѡвъ — а передъ вѣями Франка.

Статія ся занепокоила нашу громаду дуже. Въ першой хвилї збиралїся деякї зъ нашихъ одповѣсти на ню то въ Дѣлѣ то въ Курьерѣ — на коли заповѣджена одповѣдь не показувалася — тогды поважився я станути въ оборонѣ незабутаго Володимира и цѣлої нашой громады и оборону сю якъ мѡгъ такъ вложивъ въ рамцѣ другої статї друкowanej вже сего року въ Курьерѣ „Uwagi Rusina“. Франкови несподобалася, що я оддавъ ему такъ само якъ съ покойнымъ Володимиромъ поступивъ собѣ Павликъ. Ему несподобалися кілька слѡвъ правды написаной „Sine ira“. Кромѣ того злий на громаду, що вона не передала въ его руки „Зорѣ“ написавъ на мою статію одповѣдь повну жовчи злости, багательзация цѣлої нашой громады, въ одповѣди тѡй подавъ онъ Дѣло просто подъ надзоръ полицїи, амбиція его котра подшептуетъ ему злѡчаштно, що ось то онъ «совершенств» спонукала го до той крайной подлоты а въ кѡнцы и до той мимовѡльной спѡвѣди передъ лицемъ цѣлого свѣта, котра зновъ показала, що особа его чимъ булабы довше скривалася за авреолею патріотизму и посвященя, булабы чимало въ будучности повредила нашому народному дѣлу.

Въ слѣдъ за статією Франка появилася нова статія „Uwagi drugiego Rusina“. Догадуючись, такъ, якъ того и громада наша догадується, що авторомъ сей статї єсть Вы Высокоповажаний Добродїю*) — и прочитавши въ тѡй одповѣди Вашѡй, що заповѣдаєтє еще ширше омовленє kwestїи порушеної нашими радикаликами — простѣтъ, що я поважусь зрѡбиты Вамъ высокоповажаний Мужу одну пропозицію. Прїянтїє єи може принести

*) Сей статї не писав п. Ол. Барвіньскій — Ред.

хѡсно и для громады и для Франка, котрый певно бувбы ставъ инакшимъ, кобы не те, що его тѡлько все подносили а правды нѣхто ему сказати не поважився — чи не хотѣвъ.

Франко у одповѣди своѣй закидує и менѣ и цѣлої громадѣ «блягу» и «хѡдъ» блудными шляхами». Менѣ бачитєся, що найлучшою одповѣдею не тїи инсинуації его булобы те, кобы умістне перо взялося за розборъ того дѣла, котре уважає онъ своимъ найлучшимъ творомъ, колибъ показати ему, що у тѡй дѣтинѣ его духа бѡльше бляги и неправды бѡльше натягненихъ теорїй чимъ у работѣ загалной нашой громады.

Франка, як скажемъ зопсували. Беспечный талантъ его встрѣчавъ все самї похвали — онъ пробувавъ рѡжного, не выбравши собѣ нѣякого напруму въ одної галузи письменства — коли дальше пойдє тою дорогою онъ муситъ звести ся на нѣ на що. На свѣтѣ не богато Викторѡвъ Гуго — и Тургенїевѡвъ.

Пещеною дитиною Франка єсть его «Захаръ Беркутъ» — рѣчь такъ немилосерно натягнена и такъ тенденційна, що прїмѣромъ богатырѣ самої речи се не громадянинъ 13 вѣку а настоящїй соціялистъ-землетрясець 19 столѣтїя. Придавши до того и те що въ повѣсти тѡй такъ мало историчной правды нелогичности въ ситуаціяхъ и въ акціи то, якъ кажу, розборъ совѣстный той рѣчи показавбы перше, що ось то ему далеко еще до имени первостепенного письменца, въ друге, що бляго не здобуває ся нѣ свѣта нѣ славы, а въ третє спамятало бы его може и онъ заставивши надъ собою може взявбы ся серїознѣйше за вѣлякїй подвїгъ лѣтературный и не уважавбы себе управненнымъ до «первенства» и до «совершенства».

Повага имени Вашого Высокоповажаний Добродїю и Ваше перо та знанє исторїи нашого народу — те все разомъ, якъ кажу, може якъ найлучше тѡй задачі одповѣсти тимъ бѡльше, що межъ прихильниками Франка именно межъ молодежею академичною, що на неи все онъ впливає, зачинають уважати Франка мученикомъ, котрому громада нѣ вдяки нѣ почести оддати не знає. Слово правды высказанє въ объективной критикѣ може утихомирити молодежь, показавши Франкови, що ось то онъ не той, за кого себе уважає.

Признавши себе отверто радикаломъ стане онъ дальше розпускати теорїи въ густѣ тыхъ идей, якї показавъ онъ въ передруку своєї статїи «Жѣноча неволя въ людовыхъ пѣсняхъ», на котру звертаю такожъ Вашу увагу... стане писати плачѣ другого Єремїа и готовъ подѣлити або такой цѣлкомъ потягнути за собою молодежь одриваючи єи одъ серїозной моральной працѣ.

Радбымъ для добра нашой Отчїны, чтобы той чоловікъ не змарнувався — и для того пишу днесъ до Васъ Высокоповажаний Добродїю, не зъ якої тамъ зависти до Франка а веденый любовю до того народа и прїзнею до Франка бажачою, щобъ онъ пошовъ тымъ шляхомъ, куда годитєся подъ хвилю той борбы яку нашъ народъ веде въ оборонѣ своего я. Коли ласка прихилити ся до моеї пропозиції... то принесе менѣ те так само чимало честь, якъ принеслобы те слѣбъ звелѣли Высокоповажаний Добродїю де що на мои уваги одповѣсти своему вдячному ученикови.

Вол. И. Масляк

улиця св. Никола ч. 3.

(К. б.)

Colosseum
в пасажи Германів
при ул. Соняшній у Львові.
від 1. до 15. липня 1906.

Нова сензацийна програма.

Щоденно о 8. год. вечер представлєнє В недѣлі і свята 2 представлєнє о 4. год. по пол. і о 8. год. вечером. Що пятницї High-Life представлєнє. Білєти вчаснїйше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9.

Рух залізничних поїздів

важный від 1. мая 1906 після середно-європейского часу.

До Львова на дворець головний приходять:

З Іцкан	12:20*, 6:10, 1:40, 5:45, 9:05*
Кракова	2:31*, 5:50*, 8:45, 1:30, 5:25, 8:40, 9:30*
Підволочиск	7:20, 11:45, 2:20, 5:50, 10:30*
Лавочного	7:29, 11:50, 10:50*
Рави рускої	7:50, 4:50
Станиславова	8:05
Самбора	8:15, 1:50, 9:20*
Любіня вел.	11:50* (13/5—16/9 в недѣлі і свята)
Яворова	8:18, 4:37
Янова	1:15 (1/5—30/9), 8:45* (13/5—9/9 в недѣлі і р.-кат. свята), 9:25* (13/5—9/9)
Коломї	10:05
Ряшева	10:35
Тухлі	3:45 (від 15/6 до 30/9)
Брухович	7:07, 3:25, 5:30, 8:20* (всї від 6/5 23/9 щоденно і 1:45 (6/5 до 23/9 в недѣлі і р.-кат. свята)

На Підзамче.

Підволочиск 7:05, 11:30, 2:08, 5:35, 10:16*

Зі Львова з головного двірця відходять:

До Кракова	12:45*, 1:—*, 8:35, 2:45, 6:35*, 8:25, 10:05*
Іцкан	2:51*, 6:15, 9:20, 2:40, 10:40*
Підволочиск	6:20, 10:55, 2:21, 6:15*, 9:50*
Яворова	6:55, 6:—*
Янова	9:15 (1/5—30/9), 1:35 (13/5—9/9 в недѣлі і р.-кат. свята), 3:14, 18/5—9/9.
Лавочного	7:30, 2:30, 6:25*
Самбора	8:55, 4:15, 10:51
Станиславова	9:10*
Белзця	10:45
Ряшева	4:05
Коломї	3:30
Рави рускої	7:25*, 11:35*
Перемишля	10:05* (від 1/5 до 30/9) Хирова Ясла
Стрия	11:10*
Брухович	6:05, 2:28, 3:40, 6:26* (всї від 6/5 до 23/9 щоденно), 12:40 (6/5—23/9 в недѣлі і р.-кат. свята).

З Підзамча:

Підволочиск 6:32, 11:07, 2:32, 6:27*, 10:02*.

Примітка. Поїзди поспїшні друкovanі є черенками товстими; поїзди нічні є зазначенї звїздкою. Пора нічна числїть ся від 6. год. вечер до 5. год. 59 минут рано.

Звичайні білєти їзди як також білєти всякого иншого рода, ілюстрованї провідники розклади їзди ітд. можна набувати через цїлїтєнь в міскім бюрї ц. к. державних залїзниць, пасаж Гавсмана ч. 9.

Всїлякі КУПОНИ

і
вилѡсованї цїнні паперї

виплачує без потрученя провїзїи
або коштів

Контора вимїни
ц. к. упр. гал. акц
БАНКУ
Гіпотечного.

ІВАН СТЕРНЮК
в ЗАЛІЩИКАХ
висилася

вибиранї морелї

в кошиках 5 клґр. по 3 К 80 с. оплачено.
(1—10)